

Nr 55.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 mom. och 60 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I en den 21 mars 1952 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 227, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 35 § 2 mom. och 60 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);
- 2) förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt; samt
- 3) förordning om ändrad lydelse av 86 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Rörande författningsförslagens lydelse tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 2—5).

Rörande vad *departementschefen* anfört vid ärendets behandling inför Kungl. Maj:t hänvisar utskottet, i den mån detta ej framgår av den nedan lämnade sammanfattningen av propositionens huvudsakliga innehåll, likaledes till propositionen. Redogörelsen härutinnan återfinnes å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Fråga om ändring av 60 § kommunalskattelagen, s. 6—11.

Ändring av 35 § 2 mom. kommunalskattelagen, s. 11—12.

Ändring av 10 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, s. 12—19.

Ändring av 86 § taxeringsförordningen, s. 19—21.

På grund av bestämmelsen i 60 § kommunalskattelagen, att inkomst av annan rörelse än handelsrörelse — såvitt gäller stad — skall beskattas i den av stadens församlingar, inom vilken rörelsen bedrivs, vållas såsom en av överståthållarämbetet till finansdepartementet ingiven framställning visar för Stockholms del åtskilliga svårigheter av taxeringsteknisk och uppbördsteknisk art. En fortsatt utflyttning från de inre delarna av sta-

den av personer, som där driva annan rörelse än handelsrörelse, exempelvis läkare, tandläkare och advokater, skulle ytterligare öka dessa svårigheter. Det föreslås därför i propositionen sådan ändring i sagda 60 § att i stad med flera församlingar fysisk person, som skall där mantalsskrivas, för all av honom i staden bedriven rörelse blir beskattad i den församling, där han skall mantalsskrivas. Den föreslagna lagändringen antages komma att medföra endast obetydlig förändring av skatteunderlaget i de berörda församlingarna. De nya bestämmelserna avses skola tillämpas första gången vid 1954 års taxering.

Vid 1951 års höstriktsdag beslöts i anledning av propositionen nr 170/1951, bland annat, ändrade bestämmelser i avseende å beskattningen av realisationsvinst. Ifrågavarande bestämmelser ha upptagits i lagen den 30 november 1951, nr 761, om ändring i kommunalskattelagen. Enligt 35 § 2 mom. nämnda lag i dess nu gällande lydelse göres i fråga om beskattning av realisationsvinst åtskillnad mellan fast egendom, å ena, och lös egendom, å andra sidan. Enligt de före lagändringen gällande bestämmelserna gjordes emellertid i fråga om realisationsvinstbeskattningen skillnad mellan fastighet, å ena, och annan egendom, å andra sidan. Då det icke torde ha avsetts att införa några nya regler härutinnan, framlägges i propositionen förslag om sådan ändring av bestämmelserna, att i fråga om realisationsvinstbeskattningen skillnad kommer, som tidigare, att upprätthållas mellan fastighet, å ena, och annan egendom, å andra sidan.

Lagändringen föreslås träda i kraft i och med att författningen utkommer från trycket och skall tillämpas första gången vid 1953 års taxering.

För drivande av gemensamt jordbruk har genom lagstiftning år 1948 tillskapats en särskild typ av ekonomisk förening, kallad sambruksförening. Sådan förening beskattas såsom ekonomisk förening, vilket bl. a. innebär, att den enligt 10 § förordningen om statlig inkomstskatt skall utgöra sådan skatt med 32 procent. I syfte att åvägabringa största möjliga likställdhet på beskattningens område mellan sambruksföreningar och enskilda jordbrukare föreslås i propositionen en uppmjukning av de för ifrågavarande föreningar gällande beskattningsreglerna på så sätt att skattesatsen nedsättes till 15 procent. Denna skattesats för sambruksföreningar föreslås skola tillämpas redan vid 1952 års taxering.

I samband med att ett särskilt befolkningsregister upprättats inom statistiska centralbyrån kommer från och med innevarande års taxering en ny metod att tillämpas för insamlande av uppgifter till den årliga inkomststatistiken. Denna kommer i motsats till vad nu är fallet att grunda sig på uppgifter rörande allenast ett mindre antal skattskyldiga. Uppgifterna skola av taxeringsnämndsordförandena lämnas å särskilda för ändamålet iord-

ningställda blanketter. Men hänsyn härtill föreslås i propositionen att bestämmelsen i 86 § taxeringsförordningen om införande i inkomstlängden av de skattskyldigas yrkesbeteckning skall utgå. Då med avseende å statistiken över förmögenhetsfördelningen något urvalsförfarande beträffande de i förmögenhetslängden införda skattskyldiga ansetts icke kunna äga rum, måste uppgifter om yrkesbeteckning alltjämt införas i förmögenhetslängderna, varom uttrycklig föreskrift bör intagas i 86 § taxeringsförordningen.

Utskottet. I den föreliggande propositionen nr 227 har framlagts förslag till åtskilliga ändringar i skatteförfattningarna. Sålunda föreslås i fråga om skattepliktig realisationsvinst att den nuvarande, vid 1951 års höstriksdag bestämda gränsen mellan fast egendom, å ena, samt lös egendom, å andra sidan, så ändras, att skillnad — i enlighet med vad som gällde före 1951 års beslut — kommer att upprätthållas mellan fastighet, å ena, och annan egendom, å andra sidan. I överensstämmelse härmed upptar propositionen en ändring av 35 § 2 mom. kommunalskattelagen, vilken ändring avses skola träda i kraft omedelbart. Vidare föreslås den ändringen av 60 § samma lag att nuvarande specialföreskrift om taxering av handelsrörelse i stad med flera församlingar utsträcker att gälla rörelse över huvud taget. I enlighet härmed skall gälla, att i stad med flera församlingar fysisk person, som skall där mantalskrivas, för av honom bedriven rörelse beskattas i den församling, där han skall mantalskrivas. Denna nya regel avses skola tillämpas från och med 1954 års taxering. De sålunda föreslagna ändringarna i kommunalskattelagen tillstyrkas av utskottet.

Vidare föreslås i propositionen den uppmjukningen i fråga om beskattningen av sambruksföreningar, att dessa skola undantagas från den enligt 10 § 2 mom. b) förordningen om statlig inkomstskatt gällande bestämmelsen att ekonomiska föreningar ha att erlägga dylik skatt med 32 procent av den beskattningsbara inkomsten. Med denna undantagsbestämmelse och då någon skattesats särskilt för sambruksföreningarna icke ansetts böra införas, skulle dessa komma att jämlikt föreskriften under d) i samma lagrum erlägga statlig inkomstskatt med 15 procent. Det allmänna syftet med den föreslagna ändringen angives vara önskvärdheten av att bringa beskattningen av sambruksförening i största möjliga överensstämmelse med beskattningen av de fysiska personer, som äro eller avses kunna bliva medlemmar i dylik förening och som antagas för närvarande erlägga statlig inkomstskatt efter betydligt lägre procentsats än föreningen. Det framhålles särskilt i propositionen, att sambruksförening måste ha ett begränsat antal medlemmar och att dessa medlemmar regelmässigt erhölle sin huvudsakliga inkomst från föreningen. Vidare anföres, att det borde beaktas att sambruksförening icke — i motsats till åtskilliga andra ekonomiska föreningar med ringa antal delägare — hade möjlighet att anpassa de utgående lönebeloppen så att någon vinst icke redovisades av föreningen. Angivna om-

ståndigheter medförde att sambruksföreningarna föredde sådana särdrag gentemot andra ekonomiska föreningar, att man kunde anse det vara motiverat att avvika från principen att en särbehandling i beskattningshänseende av olika grupper av ekonomiska föreningar icke borde ifrågakomma.

Utskottet ansluter sig till förslaget allmänna syfte att åvägabringa en bättre överensstämmelse i fråga om beskattningen av sambruksföreningar och enskilda jordbrukare och biträder för den skull förslaget om en lindring i beskattningen av dessa föreningar. På sätt i propositionen anförts torde en sådan skattelindring icke behöva föranleda några principiella betänkligheter. Utskottet finner ej anledning till erinran mot att en skattelättnad nu genomföres så att skattesatsen för sambruksföreningarna sänkes från 32 till 15 procent med verkan från och med innevarande års taxering. I anslutning härtill vill utskottet framhålla, att sistnämnda procentsats valts särskilt med hänsyn till önskvärdheten av att anknyta beskattningen av sambruksföreningarna till en redan tillämpad skattesats och att utskottet lämnat öppen frågan hur beskattningen av sambruksföreningarna skall anordnas efter en översyn av andra ekonomiska föreningars beskattning.

Slutligen föreslås i propositionen ändring av 86 § taxeringsförordningen i vad avser införande i inkomst- och förmögenhetslängderna av yrkesbeteckning. Förslaget, som föranledes av viss omläggning av systemet för insamlande av uppgifter till den årliga inkomststatistiken, föranleder ej erinran från utskottets sida.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 227,

1) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändrad lydelse av 35 § 2 mom. och 60 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

2) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstkatt; samt

3) för sin del antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 86 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Stockholm den 15 maj 1952.

På bevillningsutskottets vägnar:

FILIP KRISTENSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Gustaf Elofsson, Velander, Falk, Ramberg, Niklasson, Wehtje, Damström och Spetz; samt från andra kammaren: herrar Kristensson i Osby, Björklund, Orgård, Sundström, Sjölin, Olofsson*, Vigelsbo*, Strandh, Kärrlander och Nilsson i Svalöv*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av herrar *Velander*, *Wehtje* och *Nilsson* i Svalöv beträffande punkten 2) i utskottets hemställan.